

Huusbond og Tyende. Jeg troer ikke, at No- gen, især af dem, som nærmere kjende mine huuslige Forhold, vil drage det i Tvivl; men jeg vil blot tillade mig at gjøre opmærksom paa, at et saadant Forsæt ingenlunde kan fuldbyrdes eller komme videre ved at vedtage det stillede Vædringsforslag. Det er jo en Kjendsgjerning, at man til enkelte Tider af Aaret har flere Folk behov end til andre, især hvor der, som bemærket, er en stor Høst, og tillige i Kornhøsten, og man har dem under- tiden i adskillige Egne behov i 3, 4 Maaned- der. Det kan ikke hjælpe at ville statuere det som noget Almindeligt, at man skal søge at opnaae et saadant Forhold i den Tid som mellem Huusbond og Tyende, saa at der ikke skal finde Opsygelse Sted; thi det ligger i For- holdets Natur, at Tyendeforholdet paa den Tid maa ophøre; men jeg kan forstikke, at Forholdet kan være ligesaa godt i den Tid, det varer, som imellem Huusbond og Tyende. Huusbonden vil vise den samme Omhyggeligh- ed for disse Folk, dersom de maatte blive syge eller ellers komme til at mangle Noget, som imod det Tyende, der har tjent ham i flere Aar, og det ogsaa i den Forudsætning, at han, som meget ofte er Tilfældet, vil faae det samme Tyende, naar han igjen skal have Høst, og der er saaledes vistnok Grund nok til at vedligeholde et godt Forhold. Det var det, jeg ønskede at bemærke, og dertil skal jeg tillade mig at sige, at ogsaa vor nuværende Lovgivning gjør en Undtagelse med Hensyn til den Klasse Arbeidere, der ernære sig ved Fiskeri og deslige, idet de efter den bestaaende Lovgivning maae tage Tjeneste paa kortere Tid end et halvt Aar, og der er ikke skeet nogen Ulempe ved, at et saadant Tyendeforhold har været sistet.

Lange: Omendstjondt jeg maa indrømme, at der f. Ex. i Kjøbenhavn, ligesom ogsaa, som jeg hører, paa Vestkysten af Sjælland, kan være Omstændigheder, der gjøre det ønskeligt, at der er kortere Skiftetider end de befalede halvårlige, saa troer jeg dog ikke det var ønskeligt, at dette blev videre udbredt. I Kjø- benhavn kan vel den Omstændighed, at der er mange Tjenestefolk og mange Tilreisende, gjøre det nødvendigt; men det er især for Tjeneste-

tyendets Skyld, at jeg troer, det er mindre ønskeligt, at det skulde videre udbrede sig, og jeg skal i saa Henseende henholde mig til, hvad der af den ærede 4de Landsstingsmand for 1ste Kreds (Madsvig) er yttret. Det er vel saa, at man, naar man spørger: Hvorfor ønsker Huusbonden en kortere Tjenestetid fastsat? faaer det Svar, at det er, for at han kan blive af med sit Tyende, naar han er misfor- noiet med det; men den Hovedgrund, man hø- rer, er dog næsten altid den: Jeg faaer ellers en meget betydelig Byrde, naar jeg skal holde saadant et Tjenestetyende i kortere eller læn- gere Tid paa Hospitalet, og det er jeg fri for, naar jeg har fastet det i maanedsviis. Derimod anseer jeg det paa Landet for meget skadeligt at sætte paa kortere Tid end et halvt Aar — hvorvidt det er tilraadeligt i Kjøben- havn, vil jeg lade være usagt —; men paa Landet er Arbeidet af den Bessaffenhed, at man er, saa at sige, nødt til meget ofte at sætte Tyende for et heelt Aar, for at kunne faae Arbeidere om Sommeren, og, stjondt man tidt har megen Bøvær med at faae Arbeide til dem om Vinteren, gjør man det dog, for ikke at savne dem om Sommeren. Desuden frygter jeg for, at ogsaa noget Andet vil blive Tilfældet. Stjondt nemlig Haandværksvende- ere i Reglen antagne i maanedsviis, og maa- skee fortjene meget Mere end Landbobefolkning- en, saa see vi dog altid, at de drive omkring paa Landeveiene som Tiggere; og hvorfor det? fordi deres Fortjeneste er saa usikker, at den kan høre op fra en Tid til en anden. Det vilde blive meget sørgeligt, om ogsaa Land- befolkningen paa samme Maade skulde drive omkring som Haandværkerne, og det vil let kunne tænkes, naar f. Ex. strenge Vintere ind- træffe; thi da vil der om Vinteren være flere Maaneder, hvori sige Menneker ville ligge ledige. Det er især med Hensyn til Tjeneste- tyende, at jeg har bedet om Ordet. Paa den anden Side have disse Folk ogsaa Forpligtel- ser, ligesom Huusbonden; men de vilde, saa at sige, aldeles unddrage sig disse Forpligtel- ser. Man seer f. Ex. nu paa Landet, at Haandværksvende ikke kunne sættes i Fattig- skat, fordi de ere fastede i maanedsviis. Det Samme vil blive Tilfældet med Tjenestetyende,